

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11687/2014-ER U
Č. j. 11687-3/2014-ERU

V Ostravě dne 16. prosince 2014

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ustanovení § 87 zákona o přestupcích, vedeném pod sp. zn. KO-11687/2014-ERU s obviněným z přestupku, kterým je [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], PSČ [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], PSČ [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“) – se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 27. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Vlachovice u domu č. p. 254 zemní práce související s výkopem pro úpravu vjezdu do garáže, při kterých došlo prostřednictvím ručního nářadí (krumpáče) k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání přestupku dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 26514.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 10. září 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku zjištěného poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63, k němuž došlo dne 27. června 2014 v obci Vlachovice u domu č. p. 254.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 17. října 2014 Protokol o kontrole č. K031614, č. j. 08068-9/2014-ERU. Obviněný z přestupku neuplatnil vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 08068/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 15. prosince 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 11687-2/2014-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ustanovením § 87 zákona o přestupcích k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 27. června 2014 přijal územní správce plynárenských sítí RWE Distribuční služby, s.r.o., pověřený operativní správou majetku RWE GasNet, s.r.o., hlášení o aktivním zásahu v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy.

Obviněný z přestupku prováděl dne 27. června 2014 v obci Vlachovice u domu č. p. 254 zemní práce související s výkopem pro úpravu vjezdu do garáže, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63.

Obviněný z přestupku na jednání konaném dne 29. září 2014 kontrolnímu orgánu potvrdil, že veškeré zemní práce prováděl sám, přičemž před vlastním zahájením zemních prací nepožádal o stanovisko k existenci sítí správce plynárenských zařízení a ani nebylo provedeno přesné vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Obviněný z přestupku dále uvedl, že k samotnému poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím ručního náradí (krumpáče) v důsledku provádění úprav vjezdu do garáže. Obviněný z přestupku rovněž uvedl, že při provádění zemních prací neobjevil výstražnou fólii ani zapískování. Poškození plynárenského zařízení obviněný z přestupku bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který následně zajistil jeho opravu.

V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (Protokol o narušení ochranného nebo

bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, č. hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 27. června 2014 a Protokol o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 30. června 2014) k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 22 m³ za dobu jeho trvání v délce 15 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy byla přerušena dodávka plynu 6 koncovým zákazníkům. Vynaložené náklady spojené s opravami plynárenského zařízení a únikem zemního plynu obviněný z přestupku uhradil bezezbytku, což obviněný z přestupku doložil výpisem z účtu.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ustanovení § 4 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení]. V řízení bylo prokázáno, že obviněný z přestupku před zahájením zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítí a plynárenské zařízení nebylo vytyčeno v terénu. Vzhledem k tomu, že obviněný z přestupku prováděl zemní práce v zastavěném území, má správní orgán zato, že obviněný z přestupku mohl minimálně předpokládat, že se v místě může nacházet plynárenské zařízení, tudíž bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky svou činností neporuší nebo neohrozí. S ohledem na výše uvedené a na spisový materiál je zřejmé, že se obviněný z přestupku dopustil spáchání posuzovaného přestupku z nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ustanovení § 46 odst. 8, 9, 10 nebo

v ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 10 a 13. Přestupek, kterého se obviněný z přestupku dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, v jehož důsledku došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 a přerušení dodávky plynu 6 koncovým zákazníkům, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k narušení bezporuchového a bezpečného provozu předmětného zařízení.

Z ustanovení § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Z tohoto důvodu jsou bezpředmětná tvrzení obviněného z přestupku, že u plynárenského zařízení chyběla výstražná fólie a zapískování, jelikož celý prostor okolo plynárenského zařízení 1 m na obě strany od půdorysu tvoří ochranné pásmo. Pakliže by si obviněný z přestupku předem vyžádal stanovisko správce plynárenského zařízení a zajistil si přesné vytyčení plynárenského zařízení, věděl by, že provádí práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem.

V řízení bylo prokázáno, že se přestupku dopustil právě obviněný z přestupku, který se k tomuto jednání doznal na jednání v rámci kontroly Úřadu dne 29. září 2014. Obviněný z přestupku nevěděl, že se při provádění zemních prací nacházel v ochranném pásmu plynárenského zařízení, jelikož započal s prováděním zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, aniž by si předem zajistil vydání stanoviska k existenci sítí a jejich vytyčení. Obviněný z přestupku naplnil též další znak předmětné skutkové podstaty, neboť v důsledku provádění zemních prací došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, č. hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 27. června 2014 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 30. června 2014 k poškození plynárenského zařízení, jakož i úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 6 koncovým zákazníkům, čímž byla narušena spolehlivost a bezpečnost provozu.

Úřad má za prokázané, že se obviněný dopustil přestupku uvedeného v ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) a přistoupil tak k udělení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li

zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přešupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přešupcích.

Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se za přešupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ustanovením § 12 zákona o přešupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přešupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Ke skutečnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, aniž by si předem zajistil vydání stanoviska k existenci sítí a jejich vytyčení, přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti.

Co se týče závažnosti přešupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného z přešupku porušuje obecný zákaz poškozování energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na spolehlivém a bezporuchovém provozu těchto zařízení. Úřad však při posuzování závažnosti přešupku přihlédl zejména ke skutečnosti, že obviněný z přešupku poškodil předmětné zařízení v důsledku nedbalosti, nikoliv úmyslně. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. K této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného přešupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení. Při posuzování následků správní orgán především zkoumal rozsah poškozených subjektů. Úřad tak uvádí, že v důsledku činnosti obviněného z přešupku došlo k přerušení dodávky plynu do 6 odběrných míst. Z pohledu zájmu společnosti na bezpečný a spolehlivý provoz plynárenských zařízení, je třeba konstatovat, že následky správního deliktu byly v tomto konkrétním případě významné a závažnost spáchaného správního deliktu nelze z tohoto pohledu hodnotit jako nízkou. Především okolnost přerušení dodávky zemního plynu 6 zákazníkům je zásadní pro stanovení výše pokuty.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přešupku. Obviněný z přešupku vynaložené náklady spojené s opravami plynárenského zařízení a únikem zemního plynu uhradil, což správní orgán vyhodnotil jako polehčující okolnost. Úřad navíc nemá povědomí o tom, že by s obviněným z přešupku bylo kdy vedeno příkazní či přešupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přešupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty taktéž jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá,

že "správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí". V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. u samotné dolní hranice zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je obviněnému z přestupku výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 2 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb.,

a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ustanovením § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly